

Til lovforslag nr. L 93

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 00. marts 2013

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring af sundhedsydelser

(Saglighedskrav, påbud om ophør m.v.)

[af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag)]

1 Ændringsforslag

Ministeren for sundhed og forebyggelse har stillet 2 ændringsforslag.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. november 2012 og var til 1. behandling den 6. december 2012. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for sundhed og forebyggelse sendte den 21. september 2012 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 478 (folketingsåret 2011-12). Den 28. november 2013 sendte ministeren for sundhed og forebyggelse de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danske Medier

Ministeren for sundhed- og forebyggelse har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 24 spørgsmål til ministeren for sundhed- og forebyggelse til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger [og politiske bemærkninger]

◇

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af ministeren for sundhed og forebyggelse, tiltrådt af []

Til § 1

1) Nr. 2 affattes således:

»2. I § 2, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»Der må ikke benyttes film eller andre former for levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelser på internettet bortset fra på sundhedsydelsesudbyderens egen hjemmeside.«

[]

2) Nr. 3 affattes således:

»Stk. 6. Ved markedsføring af sundhedsydelse skal det oplyses, hvis der på behandlingsstedet er tilknyttet en sundhedsperson, som er underlagt en af Sundhedsstyrelsens tilsynsreaktioner eller varigt har fået frataget sin autorisation eller indskrænket sit virksomhedsområde for forhold, som er relevant for udførelse af den markedsførte sundhedsydelse.«
[]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Efter førstebehandlingen af lovforslaget har ministeren besluttet at stille ændringsforslag om, at det fortsat skal være tilladt at benytte film og andre former for levende billeder i forbindelse med markedsføring af sundhedsydelse på sundhedsudbydernes egne hjemmesider. Det anerkendes, at der kan være et relevant behov for at benytte levende billeder til f.eks. at vise et behandlingsforløb og genoptræningsøvelser i forbindelse med markedsføringen af sundhedsydelse. På den måde kan patienter og forbrugere få et bedre indblik i, hvad et tilbud om en sundhedsydelse konkret omfatter og indebærer. De almindelige regler om markedsføring af sundhedsydelse, herunder det foreslåede sagslighedskrav, skal ved sådanne film, videoklip m.v. naturligvis være opfyldt.

Det er fortsat vurderingen, at de hensyn, som begrundet det eksisterende forbud mod at benytte markedsføring i fjernsynet, gør sig gældende ved benyttelse af film og andre former for levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelse på internettet. Kombinationen af internettet og film eller andre former for levende billeder er en stærk og effektiv kommunikationsform, og der er en risiko for, at patienter og forbrugere påvirkes til en efterspørgsel efter sundhedsydelse, der går videre end fagligt begrundet, eller hvad der er nødvendigt.

Ved at begrænse anvendelsen af film og andre former for levende billeder til sundhedsudbydernes egne hjemmesider kan den form for markedsføring af sundhedsydelse kun anvendes over for personer, som aktivt søger oplysninger om sundhedsydelse på internettet. Med ændringsforslaget sikres således fortsat en høj grad af patient- og forbrugerbeskyttelse.

Ændringsforslaget indebærer med andre ord et forbud mod markedsføring af sundhedsydelse ved brug af levende billeder på andres hjemmesider.

Ved "sundhedsudbydernes egen hjemmeside" forstås den hjemmeside, som er oprettet med det formål at præsentere sundhedsudbydernes behandlingssted, tilknyttede sundhedspersoner, behandlingstilbud m.v. Der er med andre ord tale om den hjemmeside, som er tilknyttet det pågældende behandlingssted.

Såfremt det pågældende behandlingssted er en del af en kæde af behandlingssteder med samme navn, betragtes en fælles hjemmeside for behandlingsstederne som sundhedsudbydernes "egen hjemmeside" og altså ikke som en andens hjemmeside. Dette gælder, uanset om en eller flere af de enkelte behandlingssteder har en selvstændig hjemmeside.

Ændringsforslaget indebærer ikke i sig selv et krav om, at hjemmesiden skal være oprettet eller betalt af behandlingsstedets indehaver eller en sundhedsperson tilknyttet behandlingsstedet, ej heller at der er en webmaster tilknyttet selve behandlingsstedet, så længe der ikke hersker tvivl om, at hjemmesiden er direkte tilknyttet sundhedsudbyderen. Det vil således være muligt for en udbyder af en sundhedsydelse at benytte sig af f.eks. et kommunikations- eller reklamebureau til at oprette og drive sundhedsudbydernes hjemmeside.

Med ændringsforslaget stilles heller ikke noget krav om, at sundhedsudbydernes egen hjemmeside bærer samme navn (domænenavn) som navnet på udbydernes behandlingssted.

Markedsføring af tjenesteydelse på internettet er omfattet af e-handelsloven (lov nr. 227 af 22. april 2002 om tjenester i informationssamfundet, herunder visse aspekter af elektronisk handel). En tjenesteyder skal ifølge e-handelsloven bl.a. give oplysninger om sit navn, den fysiske adresse, hvor tjenesteyderen er etableret, og en e-postadresse, som gør det muligt at kontakte og kommunikere med tjenesteyderen, jf. lovens § 7, stk. 1. Der skal for tjenestemodtageren og for myndighederne være en let tilgængelig og vedvarende adgang til disse oplysninger, jf. e-handelslovens § 7, stk. 3. Det er et krav, at tjenesteydere, der anvender hjemmesider, skal angive oplysningerne på hjemmesiden. Disse oplysninger skal således også fremgå af en sundhedsudbyders hjemmeside, der indeholder markedsføring af sundhedsydelse.

Dermed vil det være forholdsvis let at konstatere, om det er sundhedsudbydernes egen hjemmeside.

For så vidt angår bannerreklamer på en ekstern side er det ikke en betingelse, at tjenesteyderen i selve bannerreklamen giver de pågældende kontaktoplysninger. Bannerreklamen skal dog blot være indrettet på en sådan måde, at tjenestemodtagerne og myndighederne kan få let adgang til oplysningerne. Dette kan fx ske ved, at der ved et klik på bannerreklamen opnås adgang til tjenesteydernes internetside, hvor oplysningerne findes.

Det vil med ændringsforslaget fx ikke være tilladt at benytte en videoreklame for en sundhedsydelse på en ekstern hjemmeside, der formidler nyheder eller underholdningsprogrammer fra fjernsynet. Det skal være muligt at læse nyhederne eller se en tv-udsendelse uden pågående markedsføring af sundhedsydelse på film. Ændringsforslaget skal bl.a. forhindre markedsføring af sundhedsydelse ved anvendelse af pop-up film og videoer på sider, hvor patienten eller forbrugeren ikke kan forvente det og ikke selv har søgt oplysninger herom.

Der er intet til hinder for, at man markedsfører en sundhedsydelse uden brug af levende billeder på andres hjemmesider, hvori der linkes til forsiden af sundhedsudbydernes egen hjemmeside, hvor der blandt den øvrige information findes en video med markedsføring af en sundhedsydelse. Dette indebærer, at patienten eller forbrugeren aktivt skal søge oplysninger om sundhedsydelsen og vælge at klikke på linket og reklamen (videoen) for at få mere at vide om sundhedsydelsen og udbyderen af denne.

Det vil i øvrigt ikke være tilladt som led i markedsføringen af en sundhedsydelse at linke direkte fra en andens hjemmeside til et videoklip eller andre former for levende billeder, der indeholder reklame for sundhedsydelsen, på sundhedsydelsesudbyderens egen hjemmeside. I den situation indgår dette link og reklamefilmen som en integreret bestanddel af markedsføringen af sundhedsydelsen på en andens hjemmeside. Det vil med andre ord ikke være tilladt at linke fra eksempelvis en bannerreklame på en nyhedsside og over til en side, hvor der afspilles en reklamefilm. Det vil derimod være tilladt at linke fra bannerreklamen til sundhedsydelsesudbyderens forside, hvorpå der bl.a. kan aktiveres et markedsførende videoklip.

Det understreges, at det foreslåede forbud mod markedsføring af sundhedsydelser på internettet ved brug af levende billeder på andre end sundhedsydelsesudbyderens egen hjemmeside i sig selv ikke har nogen sammenhæng med det foreslåede saglighedskrav. En saglig video, der markedsfører en sundhedsydelse ved at benytte levende billeder på en anden hjemmeside end sundhedsydelsesudbyderens egen hjemmeside, vil allerede på grund af det oven for beskrevne beskyttelseshensyn være i strid med det foreslåede generelle forbud mod at benytte levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelser på internettet. En usaglig video, der markedsfører en sundhedsydelse med levende billeder på sundhedsydelsesudbyderens egen hjemmeside, vil ikke være lovlig uanset dette ændringsforslag.

Til nr. 2

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse er i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget blevet opmærksom på, at der med forslagets nuværende formulering alene stilles krav om i reklamer for sundhedsydelser at oplyse om sundhedspersoner, der er under skærpet tilsyn. Det er den mindst indgribende tilsynsreaktion. Det er også hensigten, at der skal oplyses om andre og mere indgribende tilsynsreaktioner (fagligt påbud, virksomhedsindskrænkning m.v.). Dette kræver en ændring i forhold til lovforslagets nuværende formulering.

Sundhedsstyrelsen har mulighed for at iværksætte følgende tilsynsreaktioner:

Skærpet tilsyn, jf. sundhedsloven (lovbekendtgørelse nr. 913 af 13. juli 2012 med senere ændringer), § 215, stk. 2.

Fagligt påbud, jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, § 7, stk. 2, 1. pkt.

Midlertidig virksomhedsindskrænkning, jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, § 8, stk. 2.

Midlertidig autorisationsfratagelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, § 8, stk. 1.

Indskrænkning af retten til at ordinere afhængighedskabende lægemidler, jf. jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, § 36, stk. 1.

Det bemærkes, at det i L 94/2012 foreslås, Sundhedsstyrelsen skal kunne foretage midlertidig virksomhedsindskrænkning eller autorisationsfratagelse, hvis en sundhedsperson ikke medvirker til sagsoplysning, jf. jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, § 6, stk. 2 eller § 26, stk. 2.

Det er endvidere hensigten, at der skal oplyses om varige autorisationsfratagelser eller virksomhedsindskrænkninger via domstolene:

Permanent virksomhedsindskrænkning, jf. jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, § 7, stk. 2.

Permanent autorisationsfratagelse, jf. jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, § 6 eller § 7, stk. 1, jf. § 9.

Det følger af jf. lovbekendtgørelse nr. 877 af 4. august 2011 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed § 13, at Sundhedsstyrelsen offentliggør afgørelser om faglige påbud efter § 7, stk. 2, om midlertidig eller endelig fratagelse af autorisation eller indskrænkning af virksomhedsområde efter §§ 6-9 og 12 og om fratagelse eller indskrænkning af retten til at ordinere afhængighedskabende lægemidler efter § 36 og § 51. Det følger af sundhedsloven (lovbekendtgørelse nr. 913 af 13. juli 2012 med senere ændringer) § 215, stk. 2, at Sundhedsstyrelsen offentliggør beslutninger om skærpet tilsyn.

Det bemærkes, at Sundhedsstyrelsen årligt iværksætter 20-25 skærpede tilsyn, 5-10 faglige påbud, 1-5 midlertidige virksomhedsindskrænkninger, 1-3 midlertidige autorisationsfratagelser, 5-10 ordinationsindskrænkninger, 1-3 permanente virksomhedsindskrænkninger og 1-2 permanente autorisationsfratagelser. Sammenholdt med det samlede antal af behandlingssteder i Danmark, må der således formodes at være tale om en begrænset kreds af behandlingssteder, som vil blive omfattet af den foreslåede oplysningspligt.

Ændringsforslaget har den konsekvens, at omtalen af skærpet tilsyn i bemærkningerne til lovforslaget også skal omfatte Sundhedsstyrelsens tilsynsreaktioner samt permanent virksomhedsindskrænkning og autorisationsfratagelse ved domstolene jf. ovenfor.

Annette Lind (S) Flemming Møller Mortensen (S) fmd. Julie Skovsby (S) Karen J. Klint (S) Sophie Hæstorp Andersen (S)

Daniel Toft Jakobsen (S) Orla Hav (S) Camilla Hersom (RV) Marlene Borst Hansen (RV) Liv Holm Andersen (RV)

Jonas Dahl (SF) Eigil Andersen (SF) Özlem Sara Cekic (SF) Stine Brix (EL) Per Clausen (EL) Hans Andersen (V) nfm.

Martin Geertsen (V) Jane Heitmann (V) Sophie Løhde (V) Hans Christian Schmidt (V) Eyvind Vesselbo (V)

Gitte Lillelund Bech (V) Liselott Blixt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Karina Adsbøl (DF)

Mette Hjermand Dencker (DF) Joachim B. Olsen (LA) Thyra Frank (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 93

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra ministeren for sundhed og forebyggelse
2	Ændringsforslag, fra ministeren for sundhed og forebyggelse
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Henvendelse af 23/1-13 fra Danske Medier
6	Ændringsforslag fra ministeren for sundhed og forebyggelse

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 93

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om følgende to film, der begge ligger på internettet vil være ulovlige efter lovens ikrafttræden, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
2	Spm. om der gerne må anvendes film, der generelt beskriver behandlingsstedet, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
3	Spm. om forbuddet mod film knyttet til konkret salg af konkrete ydelser, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
4	Spm. om en film, der beskriver indholdet af f.eks. et vægttabsforløb m.v., til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
5	Spm. om behandlingsstederne efter lovens vedtagelse kunne få vejledning om overholdelse af forbuddet, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
6	Spm. om kommentar til henvendelse af 23/1-13 fra Danske Medier, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, det fortsat vil være muligt at markedsføre priser, herunder rabatter, på sundhedsydelser, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, det fortsat vil være muligt eksempelvis at markedsføre behandling af barnløshed med en samlet rabatpris på op til tre forsøg på kunstig befrugtning, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvad der forstås ved markedsføring sammen med et produkt helt uden relevans for sundhedsydelsen, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvad der forstås ved overdrevne eller skræmmende udsagn om sygdom eller helbredelse, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå
11	Spm. om eksempelvis brug af fotos af patienter i før/efter situationer være omfattet af saglighedskravet, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå

- 12 Spm. om eksempelvis brug af testimonials fra patienter vil være omfattet af saglighedskravet, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om ministeren vil oversende Sundhedsstyrelsens vejledning til brug for fortolkning af lovens bestemmelser, i forhold til forståelsen af begrebet "saglighed" i markedsføringssammenhæng, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om en virksomhed, hvor der er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt fx. skærpet tilsyn, også vil skulle oplyse herom på dens hjemmeside, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om ministeren vil være indstillet på at stille et ændringsforslag til lovforslagets § 2, stk. 5, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om ministeren er enig i, at det afgørende i forhold til markedsføring af sundhedsydelser, er, at den er saglig, faglig, og herunder at der ikke anvendes mangelfulde angivelser, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om hvorfor regeringen foreslår forbud mod brug af film, video m.v. på internettet, når der i forvejen i lovforslaget stilles krav om, at markedsføring af sundhedsydelser skal være saglig og faglig, og at der ikke må anvendes mangelfulde angivelser, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om det som konsekvens af lovforslaget fremover vil blive forbudt, på en hjemmeside at anvende film eller video om fx genoptræning i patientinformationsøjemedangivelser, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om ministeren mener, at borgerne grundlæggende selv kan finde ud af at tage stilling til en video om fx en genoptræningsydelse på internettet, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om levende billeder på internettet, i form af visuelle beskrivelser som konsekvens af lovforslaget bliver forbudt, til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om hvad der konkret forstås ved "patientinformationsmateriale", til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om i hvilke situationer markedsføring inden for fx det plastickirurgiske område vil blive forbudt", til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om hvornår film, videoklip eller lignende af eksempelvis forundersøgelser, selve behandlingen, genoptræning efter indgrebet m.v. kan betragtes som patientinformationsmateriale", til ministeren for sundhed og forebyggelse , og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om konkurrencer og udlodning af præmie i forbindelse med et vægttabsforløb, til ministeren for sundhed og forebyggelse, og ministerens svar herpå